Uchwała Nr XII/85/16
Rady Gminy Czarnia
z dnia 30 marca 2016 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie gminy Czarnia na lata 2016 – 2018.

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r poz.1515, poz. 1890.) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332, poz. 1045, poz. 1199, poz. 1830.) Rada Gminy Czarnia uchwala, co następuje :

§1

Przyjmuje się do realizacji na lata 2016 – 2018 Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie gminy Czarnia stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
inż. Krzysztof Kurzyński

Załącznik do
Uchwały Nr XII/85/16
Rady Gminy Czarnia
z dnia 30 marca 2016r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY CZARNIA NA LATA 2016-2018

Rozdział I
Wprowadzenie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz.332, poz. 1199, poz. 1830.) reguluje zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej. Podstawą opracowania gminnego programu wspierania rodziny jest art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332, poz. 1045, poz. 1199, poz. 1830).

Zgodnie z ustawą głównym celem jest dobro dzieci postrzegane jako zapewnienie możliwości wsparcia, w szczególności ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego oraz we wszystkich wymiarach jej społecznego funkcjonowania, niezależnie od sytuacji materialnej, posiadanych zasobów czy trudności co stanowi priorytet polityki społecznej gminy Czarnia.
Aby pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz ochronie dzieci była skuteczna niezbędna jest współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Na podstawie ustawy należy uwzględnić podmiotowość dziecka do :

1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2) powrotu do rodziny;
3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4) stabilnego środowiska wychowawczego;
5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Zgodnie z zapisami ustawy zadania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należą do zadań własnych gminy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
   a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
   b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
   c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4) finansowanie:
   a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
   b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Podmiotem realizującym program na poziomie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarni, którego podstawowym zadaniem jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokajaniem potrzeb osób i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej, usługowej i instytucjonalnej. Pomoc powinna koncentrować się na wspieraniu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.
Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

Rozdział II
Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Czarnia

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarni. System pomocy społecznej w 2015 roku obejmował wsparciem 222 rodziny, w których przebywało 842 osoby. Gminę Czarnia według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku zamieszkiwało 2684 osoby. Z dokonanej analizy wynika, że 31,37 % mieszkańców gminy zostało objętych pomocą społeczną.
W 2015 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było ubóstwo. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były, wielodzietność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba.
Tabela poniżej przedstawia strukturę powodów przyznawania pomocy społecznej, które określone są w ustawie o pomocy społecznej. Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą – wobec tego nie sumują się.

Tabela Nr 1 – Powody przyznawania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	**Liczba Rodzin**	**Liczba osób w rodzinach**
Ubóstwo	162	693
Sieroctwo	-	-
Bezdomność	-	-
Potrzeba ochrony macierzyństwa	59	348
W tym: Wielodzietność	59	348
Bezrobocie	46	181
Niepełnosprawność	42	149
Długotrwała lub ciężka choroba	65	245
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych I prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	69	325
W tym: Rodziny niepełne	16	49
Rodziny wielodzietne	27	169
Przemoc w rodzinie	3	18
Alkoholizm	19	76
Narkomania	-	-
Trudności przystosowania się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	-	-

Tabela Nr 2 – Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	**Liczba rodzin**	**Liczba osób w rodzinie**
RODZINY OGÓŁEM :	**222**	**842**
o liczbie osób : 1	41	41
2	16	32
3	26	78
4	69	276
5	33	165
6 i więcej	37	250
W tym (w rodzinach ogółem) *Rodziny z dziećmi ogółem*	**159**	**746**
o liczbie dzieci 1	42	156
2	60	242
3	32	176
4	18	111
5	3	23

6	2	16
7 i więcej	2	22
Rodziny niepełne ogółem	**15**	**54**
o liczbie dzieci: 1	6	15
2	6	22
3		
4 i więcej	3	17
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	**21**	**65**
o liczbie osób: 1	4	4
2	2	4
3	8	24
4 i więcej	7	33

Według oceny sytuacji rodzin bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 69 środowiskach, co przy zapewnieniu wsparcia pracowników socjalnych, asystentów rodziny jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój i wznacznym stopniu daje szanse na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.
W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
3. 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (wg stanu na dzień 31.12.2015 r.) wynika, że na terenu gminy Czarnia liczba dzieci w rodzinach zastępczych w 2015 roku wynosiła 1. Osoba ta przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej.

Rozdział III

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 będzie służył na rzecz gminnej polityki społecznej, który przyczyni się do wsparcia rodzin w wykonywaniu podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych, czy kompensacji deficytów dzieci i młodzieży poprzez działania profilaktyczne, reintegracyjne i socjalizacyjne wobec rodzin z trudnościami w spełnianiu swoich funkcji.

Rozdział IV
Cele i zadania programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

1. Cel, o którym mowa osiągany będzie w szczególności poprzez:

1) Wspieranie rodziny:

a) diagnozowanie środowisk rodzinnych, systematyczne rozpoznawanie i analizowanie problemów występujących w rodzinie:

- ochrony i opieki zdrowotnej,
- realizacji potrzeb materialnych,
- nauki i wykształcenia,
- realizacji potrzeb kulturalnych,
- wdrażania do życia społecznego i środowiskowego,
- wychowania etycznego i estetycznego,

b) wspieranie możliwości rozwojowych rodziny,

c) wspieranie funkcji opiekuńczo – wychowawczych,

d) wspieranie rodzin zagrożonych (w trudnej sytuacji, w kryzysie).

2) Specjalistyczny system wspierania rodzin.

3) Współpraca z instytucjami, placówkami oświatowymi i organizacjami zajmującymi się rozwojem rodziny. Realizacja programu ma przyczynić się do profilaktyki dla rodzin w trudnej sytuacji w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, na skutek deprywacji potrzeb w związku z sytuacją społeczno-wychowawczą i psycho-fizyczną dzieci w środowisku rodzinnym.

4) Cele szczegółowe: Aby móc zrealizować cel główny programu określone zostały cele szczegółowe:

- działania zmierzające do wzmacniania systemu norm i wartości procesu wychowawczego gwarantujących prawidłowy rozwój dziecka w rodzinie,
- pomoc rodzicom w przystosowaniu się do życia społecznego poprzez indywidualną pracę z rodziną,
- wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do dzieci i ich rodziców służących rozwojowi rodziny,
- współpraca z Asystentem Rodziny, pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, policjantami w celu podjęcia wspólnych działań profilaktycznych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo – wychowawczym.
- inicjowanie i inspirowanie społeczności lokalnej do solidaryzacji działań.

5) Profesjonalna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych w tym:

- interwencja kryzysowa w rodzinie,
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo,
- pomoc w nauce.

6) Profilaktyka:

- udział i propagowanie form aktywności społecznej osób wymagających pomocy i wsparcia,
- udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

7) Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarni przy współudziale:

- szkół, przedszkoli,
- organizacji pozarządowych.

Rozdział V
Przewidywane efekty realizacji Programu

Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i rodzin oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dzieci i rodzin przy jednoczesnym zwiększeniu liczby i rodzaju specjalistycznych form wsparcia.

Rozdział VI
Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarni przy współpracy z następującymi instytucjami:
1. Urzędem Gminy Czarnia
2. Zespołem Interdyscyplinarnym
3. Policją
4. Placówkami oświatowymi i kulturalnymi
5. Zakładami ochrony zdrowia
6. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce
7. Organizacjami pozarządowymi

Rozdział VII
Finansowanie Programu

Program będzie finansowany : ze środków własnych pochodzących z budżetu gminy Czarnia i z budżetu państwa.
Przewiduje się również aplikowanie o środki ze źródeł zewnętrznych takich jak Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej czy inne projekty skierowane na wsparcie dziecka i rodziny.

Rozdział VIII
Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarni. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizacje. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarni co roku przedkłada Radzie Gminy Czarnia sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji programu łącznie ze sprawozdaniem działalności ośrodka

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
inż. Krzysztof Kurzyński